

Döntések és alternatívák

Mivel a Földön szűkösek az erőforrások, az emberek rákényszerülnek a választásra a különböző lehetőségek közül. Természetesen az emberek általában megpróbálják azt az alternatívát választani, amely a legnagyobb haszonnal és a legkisebb költséggel jár. Időnként egy-egy alternatíva olyan hátrányos (olyan nagy haszonáldozatot követel), hogy nem is soroljuk a potenciális lehetőségek közé.

Feladat

Olvassátok el az alábbi eseteket. Határozzátok meg a választási lehetőségeket és azok várható költségeit, illetve hasznát minden egyes szituációnál. Jelöljétek meg x-szel, hogy melyik alternatívát választanátok.

1. eset (példa)

Bánat Márta nagyon szeretett volna táncolni szombat este, de senki nem hívta meg. Állítása szerint nem volt más választása, mint otthon maradni és a családdal együtt tévét nézni. Vagy mégis?

Döntési táblázat 1. (példa)

ALTERNATÍVA	KÖLTSÉG	HASZON
Otthon marad és TV-t néz	Elmulasztja a táncot	Együtt néz TV-t a családdal
Elhív valakit táncolni	A visszautasítás esetleges kudarca, megalázkodás	Azzal megy táncolni, akivel ő szeretne
Ráveszi egyik barátját, hogy hozza össze valakivel	A randevú kudarcba fulladhat	Elmegy táncolni

A 2. majd a 3. eset elolvasása után töltsd ki a táblázatokat!

2. eset

Okos Zsolt szendvicsbárt üzemeltet McZsolt's néven a Nyugati pályaudvar mellett. Minden nap nagy sikerrel árusítja különleges és gazdagon megpakolt szendvicseit, ezért sok a „törzs-evője”. Nemrégiben Zsolt fölemelte a szendvicsek árát 300 Ft-ra. Több vásárló tiltakozott az áremelés ellen. Arra hivatkoznak, hogy a szendvics McZsolt'snál már többbe kerül, mint a szomszédos McDonald'snál, bár el kell ismerni, Zsolté finomabb. Zsolt azzal próbálta magyarázni az áremelést, hogy emelkedett a helyiség havi bérleti díja. Nem volt más választása, mint az áremelés. Volt más lehetősége szerinted?

Döntési táblázat 2.

ALTERNATÍVA	KÖLTSÉG	HASZON

3. eset

Vide Ottó, a magyarországi VIDEOTON gyár igazgatója egy interjú során elpanaszolja, hogy a gazdasági régió egykor jól menő cége jelenleg komoly gazdasági gondokkal küzd. Az olcsó ázsiai import tévékészülékek elárasztották a hazai üzleteket, s a piaci pozícióvesztés érzékenyen érintette a VIDEOTON gyárat is. A vállalat veszteségessé vált, és sok alkalmazottat el kellett bocsátani. Állítása szerint az országnak nincs más választása, mint korlátozni az ázsiai tömegtermékek behozatalát, hiszen ezek tömeges megjelenése sok más hazai vállalat létét is fenyegeti.

Döntési táblázat 3.

ALTERNATÍVA	KÖLTSÉG	HASZON